EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 3. 2021
COM(2021) 166 final

2021/0089 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V nariadení Rady (EÚ) 2020/672 („nariadenie o nástroji SURE“) sa stanovuje právny rámec poskytovania finančnej pomoci Únie členským štátom, ktoré čelia závažnému narušeniu hospodárstva spôsobenému výskytom ochorenia COVID-19 alebo ktorým takéto narušenie hrozí. Podpora v rámci nástroja SURE slúži predovšetkým na financovanie režimov skráteného pracovného času alebo podobných opatrení zacielených na ochranu zamestnancov a samostatne zárobkovo činných osôb, a teda na zníženie nezamestnanosti a straty príjmu, ako aj na financovanie opatrení súvisiacich so zdravím, a to najmä na pracovisku.

Rada poskytla 25. septembra 2020 finančnú pomoc Grécku s cieľom doplniť jeho vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

Grécko predložilo 9. marca 2021 novú žiadosť o finančnú pomoc Únie podľa nariadenia o nástroji SURE.

V súlade s článkom 6 ods. 2 nariadenia o nástroji SURE sa Komisia poradila s gréckymi orgánmi, aby overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných výdavkov priamo súvisiacich s opatreniami na gréckom trhu práce, ktoré sú spôsobené pandémiou ochorenia COVID-19. Zvýšené výdavky, v súvislosti s ktorými Grécko žiada o dodatočnú finančnú pomoc, sa týkajú najmä týchto existujúcich opatrení uvedených vo vykonávacom rozhodnutí Rady (EÚ) 2020/1346:

a) osobitný príspevok pre zamestnancov súkromného sektora, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Cieľom tohto opatrenia je chrániť zamestnanosť v spoločnostiach, ktoré zastavujú svoju činnosť na základe verejného príkazu alebo ktoré patria do hospodárskych odvetví výrazne zasiahnutých výskytom ochorenia COVID-19, a týka sa poskytovania osobitného mesačného príspevku vo výške 534 EUR pre zamestnancov, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Opatrenie, ktoré je v platnosti od polovice marca 2020, bolo predĺžené do 31. marca 2021 v prípade riadnych pracovníkov a do 31. októbra 2021 v prípade sezónnych pracovníkov. Ďalšie predĺženia sa môžu uplatňovať na klesajúci počet oprávnených hospodárskych odvetví v nadchádzajúcich mesiacoch. Predpokladom na získanie dávky v rámci režimu je to, že zamestnávateľ si ponechá rovnaký počet zamestnancov (to znamená presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená;

b) štátne financovanie príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov, ktorí poberajú osobitný príspevok uvedený v písmene a). Predpokladom na získanie dávky v rámci režimu je to, že zamestnávateľ si ponechá rovnaký počet zamestnancov (to znamená presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená.

Grécko Komisii poskytlo príslušné informácie.

Vzhľadom na dostupné dôkazy Komisia navrhuje Rade, aby prijala vykonávacie rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci Grécku podľa nariadenia o nástroji SURE na podporu uvedených opatrení.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Tento návrh je plne v súlade s nariadením Rady (EÚ) 2020/672, podľa ktorého bol vypracovaný.

Týmto návrhom sa dopĺňa ďalší právny nástroj Únie na poskytovanie podpory členským štátom v núdzových situáciách, a to nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (FSEÚ) [„nariadenie (ES) č. 2012/2002“]. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/461, ktorým sa mení uvedený nástroj s cieľom rozšíriť jeho rozsah pôsobnosti tak, aby sa vzťahoval aj na závažné ohrozenia verejného zdravia, a vymedziť osobitné operácie oprávnené na financovanie, bolo prijaté 30. marca.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Návrh je súčasťou súboru opatrení vypracovaných v reakcii na súčasnú pandémiu ochorenia COVID-19, ako je napríklad Investičná iniciatíva v reakcii na koronavírus, a dopĺňa iné nástroje, ktoré podporujú zamestnanosť, ako je napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond pre strategické investície (EFSI)/Program InvestEU. V tomto návrhu sa využíva prijímanie a poskytovanie úverov na podporu členských štátov v tomto konkrétnom prípade výskytu ochorenia COVID-19, a návrh tak predstavuje druhú obrannú líniu na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, čo pomáha chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Právnym základom tohto nástroja je nariadenie Rady (EÚ) 2020/672.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Tento návrh nadväzuje na žiadosť členského štátu a je vyjadrením európskej solidarity, keďže sa ním poskytuje finančná pomoc Únie vo forme dočasných úverov členskému štátu postihnutému výskytom ochorenia COVID-19. Takouto finančnou pomocou, ktorá predstavuje druhú obrannú líniu, sa dočasne podporí úhrada zvýšených verejných výdavkov vlád, pokiaľ ide o režimy skráteného pracovného času a podobné opatrenia, s cieľom pomôcť im chrániť pracovné miesta, a tým aj zamestnancov a samostatne zárobkovo činné osoby pred rizikom nezamestnanosti a straty príjmu.

Takáto podpora pomôže postihnutému obyvateľstvu a prispeje k zmierneniu priameho spoločenského a hospodárskeho vplyvu súčasnej krízy spôsobenej ochorením COVID-19.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality. Neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré tento nástroj sleduje.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Vzhľadom na naliehavú potrebu vypracovať návrh tak, aby ho Rada mohla prijať včas, sa konzultácie so zainteresovanými stranami nemohli uskutočniť.

- **Posúdenie vplyvu**

Vzhľadom na naliehavosť návrhu nebolo vykonané žiadne posúdenie vplyvu.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Komisia by mala mať možnosť uzatvárať zmluvy o pôžičkách na finančných trhoch s cieľom ich ďalšieho poskytovania členským štátom, ktoré požiadajú o finančnú pomoc v rámci nástroja SURE.

Okrem poskytovania záruk členských štátov sú do tohto rámca zabudované aj iné záruky na zabezpečenie finančnej spoľahlivosti tohto systému:

- dôsledný a konzervatívny prístup k finančnému riadeniu,
- vytvorenie portfólia úverov, ktoré obmedzuje riziko koncentrácie, ročnú expozíciu a nadmernú expozíciu voči jednotlivým členským štátom, pričom sa zabezpečí poskytnutie dostatočných zdrojov členským štátom, ktoré to najviac potrebujú, a
- možnosti obnovenia úveru.

2021/0089 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 o zriadení európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE) v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19[1], a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) Rada 25. septembra 2020 poskytla Grécku finančnú pomoc vo forme úveru vo výške najviac 2 728 000 000 EUR s maximálnou priemernou splatnosťou 15 rokov v nadväznosti na žiadosť Grécka zo 6. augusta 2020 s cieľom doplniť jeho vnútroštátne úsilie pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby.

(2) Úver bol určený na financovanie režimov skráteného pracovného času a podobných opatrení, ktoré Grécko prijalo, ako sa uvádza vo vykonávacom rozhodnutí Rady (EÚ) 2020/1346[2].

(3) Výskyt ochorenia COVID-19 naďalej ochromuje podstatnú časť pracovnej sily v Grécku. To viedlo k náhlemu a prudkému zvýšeniu verejných výdavkov v Grécku v súvislosti s opatreniami uvedenými v článku 3 písm. a) a b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346.

(4) Výskyt ochorenia COVID-19 a mimoriadne opatrenia, ktoré Grécko zaviedlo v rokoch 2020 a 2021 na obmedzenie jeho šírenia, ako aj jeho sociálno-ekonomického vplyvu a vplyvu súvisiaceho so zdravím, mali a stále majú závažný dosah na verejné financie. Podľa prognózy Komisie z jesene 2020 malo mať Grécko do konca roka 2020 deficit verejnej správy na úrovni 6,9 % a dlh verejnej správy na úrovni 207,1 % hrubého domáceho produktu (HDP). Predpokladá sa, že deficit verejnej správy Grécka klesne v roku 2021 na úroveň 6,3 % HDP a dlh verejnej správy na úroveň 200,7 % HDP. Podľa predbežnej prognózy Komisie zo zimy 2021 sa v roku 2021 predpokladá zvýšenie HDP Grécka o 3,5 %.

(5) Grécko požiadalo 9. marca 2021 Úniu o ďalšiu finančnú pomoc vo výške 2 537 000 000 EUR s cieľom pokračovať v dopĺňaní svojho vnútroštátneho úsilia v rokoch 2020

[1] Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1.

[2] Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1346 z 25. septembra 2020, ktorým sa Helénskej republike poskytuje dočasná podpora podľa nariadenia (EÚ) 2020/672 na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii v dôsledku výskytu ochorenia COVID-19 (Ú. v. EÚ L 314, 29.9.2020, s. 21).

a 2021 pri riešení vplyvu výskytu ochorenia COVID-19 a reakcii na jeho sociálno-ekonomické dôsledky na pracovníkov. Týka sa to najmä opatrení uvedených v odôvodneniach 6 až 7.

(6) Konkrétnejšie sa právnym aktom zo 14. marca 2020[3], ktorý sa uvádza v článku 3 písm. a) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346, zaviedol osobitný príspevok pre zamestnancov súkromného sektora, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Cieľom tohto opatrenia je chrániť zamestnanosť v spoločnostiach, ktoré zastavujú svoju činnosť na základe verejného príkazu alebo ktoré patria do hospodárskych odvetví výrazne zasiahnutých výskytom ochorenia COVID-19, a týka sa poskytovania osobitného mesačného príspevku vo výške 534 EUR pre zamestnancov, ktorým bola pozastavená platnosť pracovnej zmluvy. Predpokladom na získanie dávky v rámci režimu je to, že zamestnávateľ si ponechá rovnaký počet zamestnancov (to znamená presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená. Opatrenie bolo predĺžené do 31. marca 2021 v prípade riadnych pracovníkov a do 31. októbra 2021 v prípade sezónnych pracovníkov. Ďalšie predĺženia sa môžu uplatňovať na klesajúci počet oprávnených hospodárskych odvetví v nadchádzajúcich mesiacoch.

(7) Orgány okrem toho zaviedli štátne financovanie príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov, ktorí poberajú osobitný príspevok uvedený v odôvodnení 6, ako sa uvádza v článku 3 písm. b) vykonávacieho rozhodnutia (EÚ) 2020/1346. Predpokladom na získanie dávky v rámci režimu je to, že zamestnávateľ si ponechá rovnaký počet zamestnancov (to znamená presne tých istých zamestnancov) na obdobie rovnajúce sa obdobiu, počas ktorého bola platnosť pracovnej zmluvy pozastavená.

(8) Grécko spĺňa podmienky na podanie žiadosti o finančnú pomoc stanovené v článku 3 nariadenia (EÚ) 2020/672. Grécko poskytlo Komisii primerané dôkazy o tom, že od 1. februára 2020 sa z dôvodu prijatia vnútroštátnych opatrení na riešenie sociálno-ekonomických vplyvov výskytu ochorenia COVID-19 skutočné a plánované verejné výdavky zvýšili o 6 071 899 097 EUR. Predstavuje to náhle a prudké zvýšenie, pretože súvisí aj s rozšírením existujúcich vnútroštátnych opatrení priamo spojených s režimom skráteného pracovného času a podobným opatrením, ktoré sa týkajú významnej časti podnikov a pracovnej sily v Grécku. Grécko zamýšľa 806 899 097 EUR zo zvýšenej sumy verejných výdavkov uhradiť z vlastných finančných prostriedkov.

(9) Komisia sa v súlade s článkom 6 nariadenia (EÚ) 2020/672 poradila s Gréckom a overila náhle a prudké zvýšenie skutočných aj plánovaných verejných výdavkov priamo súvisiacich s režimami skráteného pracovného času a podobnými opatreniami, ktoré sa uvádzajú v žiadosti z 9. marca 2021.

(10) Finančná pomoc by sa preto mala poskytnúť s cieľom pomôcť Grécku pri riešení sociálno-ekonomických dôsledkov závažného narušenia hospodárstva spôsobeného výskytom ochorenia COVID-19. Komisia by mala prijať rozhodnutia o splatnosti, výške a uvoľnení splátok a tranží v úzkej spolupráci s vnútroštátnymi orgánmi.

[3] Právny akt zo 14. marca 2020 (Vládny vestník A’ 64) ratifikovaný článkom 3 zákona č. 4682/2020 (Vládny vestník A’ 76); ministerské rozhodnutie č. 12998/232 (Vládny vestník B’ 1078 z 28. marca 2020), ministerské rozhodnutie č. 16073/287 z 22. apríla 2020 (Vládny vestník B’ 1547 z 22. apríla 2020), ministerské rozhodnutie č. 17788/346 z 8. mája 2020 (Vládny vestník B’ 1779 z 10. mája 2020), ministerské rozhodnutie č. 23102/477/2020 (Vládny vestník B’ 2268 z 13. júna 2020), ministerské rozhodnutie č. 49989/1266/2020 (Vládny vestník B’ 5391 zo 7. decembra 2020) a ministerské rozhodnutie č. 45742/1748 (Vládny vestník B’ 5515 zo 16. decembra 2020).

(11) Grécko a Komisia by mali toto rozhodnutie zohľadniť v dohode o úvere, ako sa uvádza v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672.

(12) Týmto rozhodnutím by nemal byť dotknutý výsledok postupov súvisiacich s narušením fungovania vnútorného trhu, ktoré sa môžu vykonať najmä na základe článkov 107 a 108 zmluvy. Toto rozhodnutie nemá vplyv ani na povinnosť členských štátov oznámiť Komisii zamýšľané poskytnutie štátnej pomoci podľa článku 108 zmluvy.

(13) Grécko by malo Komisiu pravidelne informovať o plnení plánovaných verejných výdavkov, aby mohla Komisia posúdiť rozsah, v akom Grécko plní uvedené výdavky.

(14) Rozhodnutie o poskytnutí finančnej pomoci bolo prijaté s prihliadnutím na existujúce a očakávané potreby Grécka, ako aj na žiadosti o finančnú pomoc podľa nariadenia (EÚ) 2020/672, ktoré už predložili alebo plánujú predložiť iné členské štáty, pričom sa uplatnili zásady rovnakého zaobchádzania, solidarity, proporcionality a transparentnosti,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2020/1346 sa mení takto:

1. Článok 2 sa mení takto:

a) Odsek 1 sa nahrádza takto:

„1. Únia sprístupní Grécku úver vo výške najviac 5 265 000 000 EUR. Úver má maximálnu priemernú splatnosť 15 rokov.“;

b) Odsek 4 sa nahrádza takto:

„4. Prvá splátka sa uvoľní až vtedy, keď nadobudne platnosť dohoda o úvere uvedená v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2020/672. Všetky ďalšie splátky sa uvoľnia v súlade s podmienkami takejto dohody o úvere alebo v prípade potreby budú podliehať nadobudnutiu platnosti dodatku k uvedenej dohode alebo zmenenej dohody o úvere uzavretej medzi Gréckom a Komisiou.“

2. Článok 3 sa nahrádza takto:

„*Článok 3*

Grécko môže financovať tieto opatrenia:

a) predĺžený osobitný príspevok poskytovaný zamestnancom, ktorým bola z dôvodu krízy pozastavená platnosť pracovnej zmluvy, stanovený v článku 13 právneho aktu zo 14. marca 2020;

b) predĺžené financovanie príspevkov na sociálne zabezpečenie zamestnancov na základe opatrenia uvedeného v písmene a) tohto článku, ako sa stanovuje v článku 13 právneho aktu zo 14. marca 2020;

c) osobitný príspevok poskytovaný samostatne zárobkovo činným osobám stanovený v článku 8 právneho aktu z 20. marca 2020;

d) režim skráteného pracovného času stanovený v článku 31 zákona č. 4690/2020;

e) príspevky zamestnávateľov na sociálne zabezpečenie zamestnancov v sezónnych podnikoch terciárneho sektora stanovené v článku 123 zákona č. 4714/2020.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Helénskej republike.

V Bruseli

Za Radu
predseda